

Anknytningsstilar och kön i förhållande till dimensionerna i Big Five

Nadia Escobar Despessailles

Anknytningsstilar och kön i förhållande till dimensionerna i Big Five

Nadia Escobar Despessailles

Våra anknytningsstilar påverkas redan från barndomen utav våra relationer. Studien undersökte personers olika anknytningsstilar som förekommer och kön i förhållande till Big Five modellens fem personlighetsdimensioner. Denna studie är genomförd med fem tvåvägs variansanalyser för oberoende mätningar. Beprövade mätinstrument användes i studien, vilka är Attachment Style Questionnaire och Shafer's personality scale. Anknytningsstil och kön användes som oberoende variabler och Big five dimensionerna användes som en beroende variabel i studien. I resultatet framkom det ingen skillnad mellan kön på dimensionerna i Big Five. Det existerade dock skillnader mellan de tre anknytningsstilarna i dimensionerna extraversion, vänlighet samt neuroticism i Big Five. Endast samvetsgrannhet kunde påvisa en statistisk signifikant interaktion mellan anknytningsstil och kön i förhållande till Big Five. Slutsatserna är att studiens resultat stämmer överens till stor del med tidigare forskning.

Keywords: adults, attachment theory, Big Five dimensions, gender

Inledning

Familjen är vanligen en naturlig del av livet. Vi föds in i en familj och delar erfarenheter samt upplevelser med familjen under vår livscykel. Vi skapar relationer, utvecklas och formar vår identitet. Familjer hanterar inre och yttre faktorer på olika sätt och löser man inte eventuella problem kan detta leda till dysfunktionalitet i familjen samt bli ett hinder i framtida relationer (McGoldrick & Garcia-Preto, 2005). En individs erfarenhet från barndomen med familjen, kan påverka individens liv i vuxen ålder (Bowlby, 1977). Under barndomen byggs förtroendet och förväntningar långsamt upp, baserat på individens upplevelser i familjen (Bowlby, 1988). Människors benägenhet och behov av att skapa band och relationer till andra finns från start som spädbarn och fortsätter i vuxen ålder. Det är ett biologiskt behov (Bowlby, 1977). Enligt anknytningsteorin behöver spädbarn en konsekvent vårdande relation med en eller flera vårdgivare, för att utvecklas till friska individer. Om en förälder eller vårdgivare inte är närvarande eller är otillgänglig kan det bidra till ett avvikande beteende hos barnet (Rosmalen et al., 2016).

Det finns olika sorters anknytningar, några anknytningar till andra är tillfälliga medan andra är varaktiga. Det kan även vara en anknytning till en person, eller flera personer. Vissa anknytningsrelationer kan avslutas, medan andra är svårare att släppa såsom exempelvis i en kärleksrelation eller anknytningen till sin familj. En ofrivillig separation från sin anknytningsperson kan leda till ångest i olika grad, det är dock en normal och hälsosam reaktion. Ju mer tid ett barn umgås med en annan individ, exempelvis en förälder, desto mer ökar sannolikheten att anknytningen blir starkare till den individen, en första anknytningsperson. I början av livet kan anknytningsbehovet se olika ut, där ett spädbarn kan

kräva att bli uppburet av sin förälder och ha en interaktion med denne. När anknytningen är tillräckligt stark och föräldern är närvarande, utforskar barnet istället sin omgivning. Detta kan ses som en trygg anknytning och bas för barnet, en bas där barnet alltid kan återvända vid behov (Bowlby, 1977).

Anknytningsteorin

Anknytningsteorin anses vara av vikt inom utvecklingspsykopatologi samt inom utvecklingspsykologin och har inspirerat många forskare att genomföra studier inom detta område (Rosmalen et al., 2016). Bowlby var en av de första som studerade och skapade en term för anknytningsteorin (attachment theory) (Bowlby, 1977) tillsammans med Mary Ainsworth (Bretherton, 1992). Mary Ainsworth bidrog till anknytningsteorin genom att använda sig av William Blatz, Blatzian "security theory" när hon arbetade med Bowlby år 1950 (Bretherton, 1992; Rosmalen, et al., 2016). Anknytningsteorin innebär att behovet av anknytning och relationer redan finns från födseln (Rosmalen et al., 2016). Bowlby menar att det finns ett starkt samband mellan individers erfarenheter från barndomen och dennes kapacitet i vuxenlivet att bilda relationer. En svår barndom kan exempelvis bidra till äktenskapliga problem, personlighetsstörningar, neurotiska symptom samt psykisk ohälsa (Bowlby, 1977). Meningsfyllda relationer och tidigare erfarenheter under tonåren och i vuxenlivet kan påverka den vuxnas anknytningsstil (Bowlby, 1988). Även andra faktorer kan påverka en anknytningsstil, inte bara separationer eller brist på tillgänglighet från sin anknytningsperson påverkar. Genetik, intelligens samt andra livserfarenheter såsom missbruk, fattigdom, övergrepp med mera kan påverka en vuxens anknytningsstil (Mikulincer & Shaver, 2012).

Anknytning hos vuxna

En anknytningsstil återspeglar en persons mest tillgängliga eller typiska funktion i förhållande till relationer med andra (Mikulincer & Shaver, 2007). Bretherton (1992) påtalar att Mary Ainsworth fann tre anknytningsstilar för barn utifrån sitt Ghanaprojekt, vilket var grunden till samma anknytningsstilar för vuxna. Hazan och Shaver (1987) fann tre typer av anknytningsstilar hos vuxna, en trygg anknytning och två typer av otrygg anknytning. Dessa är (1) trygg anknytning, (2) otrygg - undvikande anknytning, (3) otrygg - ambivalent anknytning (Hazan & Shaver, 1987; Mikulincer & Shaver, 2007). Main och Solomon (1990) lade till en fjärde otrygg kategori (4) otrygg - desorienterad anknytning (Mikulincer & Shaver, 2007).

Trygg anknytning. Personer med en trygg anknytningsstil har goda erfarenheter av relationer, där personen har blivit älskad och uppskattad. Relationerna har bidragit till att personen har goda omsorgsegenskaper hos sig själv. En trygg anknytningsstil bidrar till flera fördelar i nära relationer, bland annat att tilliten och förväntningarna på sin partner ökar. Lyhördhet, öppenhet och närhet är vanligt i en relation och personens förmåga att hantera stressfaktorer är goda och personen hanterar stressfaktorer på ett konstruktivt sätt. En person med denna anknytningsstil anses som en stabil och säker person (Mikulincer & Shaver, 2007). En person med en trygg anknytning känner sig lugn i andras närhet (Hazan & Shaver, 1987).

Otrygg – undvikande anknytning. En person som har en otrygg – undvikande anknytning har inte goda erfarenheter av relationer, där har anknytningspersonen varit frånvarande. Personerna

upplever ett obehag att komma andra nära och har ett undvikande beteende, trots en önskan om kärlek. De undertrycker sina känslor på grund av sina erfarenheter. Omedveten oro och aktivering av negativa representationer av andra är vanligt. Personer med denna anknytning kan vara defensiva, narcissistiska och söker inte stöd av andra vid behov. Dessa personer har svårt att ta ansvar för sina handlingar. Sårbarhet och negativa själv aspekter förnekas och personen fokuserar på makt och perfektion. Personerna har i själva verket en låg självkänsla. De drar sig undan från relationer, eftersom de inte vill vara beroende av andra samt att de tänker på närhetens påföljder bland annat att bli lämnad (Mikulincer & Shaver, 2007). En otrygg anknytningsstil är associerad med psykisk ohälsa och det är av vikt att öka tryggheten i en anknytning för att behandla ohälsa (Mikulincer & Shaver, 2012).

Otrygg – ambivalent anknytning. Otrygg - ambivalent anknytning kallas även för ängslig anknytning. Personer med en otrygg, ängslig, ambivalent anknytning har sannolikt negativa erfarenheter från tidigare anknytningspersoner. Anknytningspersonerna kan ha varit opålitliga, inkonsekventa och självupptagna. Personer med denna anknytningsstil intensifierar sina relationer och gör allt de kan för att få uppskattning, uppmärksamhet och skydd (Mikulincer & Shaver, 2007). Denna anknytningsstil gör att personer blir osäkra på andras gensvar, har en stark längtan efter närhet samtidigt som de upplever en stark känsla av rädsla för att bli avvisade (Hazan & Shaver, 1987).

Otrygg – desorienterad anknytning. En person med en otrygg – desorienterad anknytning kännetecknas av besvärliga beteenden som växlar mellan undvikande och ångest. Anknytningspersoner har i barndomen varit otillgänglig. När barnet kommer fram till sin anknytningsperson, ser anknytningspersonen rädd ut eller tittar iväg samtidigt som denne beter sig desorienterad, vilket bidrar till att barnet i sin tur blir förvirrat och skapar strategier för att undvika en ångestskapande situation. Att skapa en ny relation kan anses som skrämmande, eftersom personen medvetet eller omedvetet påminns om sin negativa anknytningsperson. Dessa personer upplever ångest och som i de andra otrygga anknytningsstilar vill de gärna ha kärlek och stöd, men undviker dock relationer för att inte komma andra nära (Mikulincer & Shaver, 2007). Personer med en desorienterad anknytning har vanligen psykisk ohälsa och har varit med om ett trauma under barndomen såsom våld eller försummelse av sina föräldrar (Wennerberg, 2010).

Personlighetsmodellen Big Five

Med personlighet menas personers olika synsätt att tänka, känna och agera som karakteriserar en individ. Det kan exempelvis vara karaktärer som energisk, försiktig eller nervös. Dessa egenskaper påverkar våra liv, bland annat våra karriärval och jobbprestationer (Costa et al., 1995). Sedan många år tillbaka har flera forskare sökt efter grundläggande egenskaper, viktiga typformer eller huvudsyndrom för att undersöka personlighetsskillnader. Cattell var en forskare som studerade tidigt olika faktorer och egenskaper för att skapa en taxonomi gällande personlighet (Cattell, 1945). Ur hans forskning framkom bland annat personlighetsmodellen Big Five (Goldberg, 1990). Även McCrae och Costas (1985), Eysencks (1944) och Allports (1937) forskning kunde bidra till att denna modell utvecklades. Modellen har varit väldigt framgångsrik (Shafer, 1999). Modellen har prövats på flera språk och i årtionden har modellen visat sig vara tillförlitlig, giltig och användbar i en mängd olika sammanhang och kulturer (McCrae & Costa, 2004). Big Five modellen är en beskrivning av generella

personlighetsegenskaper. Fler underkategorier kan relateras till modellens fem dimensioner öppenhet, samvetsgrannhet, extraversion, vänlighet och neurotiscim (Goldberg, 1990). Se Figur 1. Öppenhet inkluderar egenskaper såsom kreativitet och fantasi. Samvetsgrannhet innefattar ett målstyrt beteende som att organisera och prioritera. Extraversion är relaterat till positiva emotioner och självsäkerhet. Vänlighet innefattar egenskaper såsom ömhet och förtroende. Neuroticism är relaterat till negativa emotioner och egenskaper såsom oro, nervositet och spändhet (Ulu & Tezer, 2009).

Figur 1. *Big Five enligt Shafer's personality scale.*

Individuella skillnader i anknytningsstilar börjar under spädbarnstiden och barndomen, genom interaktionen med föräldrar eller vårdnadshavare (Mikulincer & Shaver, 2012). Det finns forskning som fokuserar enskilt på personlighetsmodellen Big Five och enskilt på anknytningsteorin, samt forskning som studerar dessa variabler tillsammans.

Anknytningsteorin handlar från början om samspel mellan spädbarn och föräldrar (Bowlby, 1977; Rosmalen et al., 2016) samt hur en förälders egenskaper och anknytningsstil kan påverka barn i vuxen ålder (Bowlby, 1977; Bowlby, 1988). Därför är sambandet mellan personlighet och föräldraskap intressant.

Big Five och föräldraskap. Egenskaper kan påverka föräldrabetende och relationen med våra barn. Föräldrar som har öppenhet i sitt föräldraskap, tycker om att uppleva nya saker och har god fantasi. Barn med föräldrar som har hög öppenhet, blir stimulerade av föräldrarna. Samvetsgrannhet kan bidra till organiserade och grundliga föräldrar som har höga normer (Prinzle et al., 2009). Hög grad av samvetsgrannhet hos mödrar kan även bidra till förbättrade beteenden för ungdomar och minska externa beteendeproblem (utanför familjen) (Oliver et al., 2009). En förälder som är extrovert kan ha en positiv påverkan på interaktionen mellan barn och förälder. En förälder som är extrovert visar ofta ett aktivt och engagerat föräldraskap där barnet sannolikt blir stimulerat. En förälder som visar hög grad av vänlighet har en hög grad av empati och är lättsamma föräldrar som kan bidra med värme och skydd till sina barn. Individer

som har hög grad av neurotism har en tendens att vara mer oroliga, bekymrade, nervösa och saknar en emotionell stabilitet. Detta kan skada en positiv interaktion mellan barnet och förälder och försvagar förälderns förmåga till att svara på barnets signaler (Prinz et al., 2009).

Könsskillnader i Big Five. Redan 1974 undersökte man könsskillnader i Big Five modellen (Marsh et al., 2010). Utifrån ett könsperspektiv tenderar extraversion inte till att skilja sig mellan kvinnor och män. Vänlighet och samvetsgrannhet tenderar att ändras över tid, hos båda könen. Vänlighet samt samvetsgrannhet ökar med åldern medan de neurotiska dragen minskar med åldern hos båda könen (Kajonius & Johnson, 2018). Kvinnor tenderar att ha högre värden på alla fem dimensionerna, dock är endast neuroticism och vänlighet signifikanta. Högre värden hos kvinnor på dimensionerna neuroticism och vänlighet bekräftas av flera studier (Kajonius & Johnson, 2018; Marsh et al., 2010; Marsh et al., 2013). Öppenhet visar inga större skillnader över tid mellan båda könen (Kajonius & Johnson, 2018). Tidigare studier påvisar även att kvinnor generellt har högre värden än män på alla dimensioner, förutom i dimensionen öppenhet (Marsh et al., 2013; Schmitt et al., 2008).

Big Five och anknytningsstil. En persons egenskaper kan påverka vilken typ av social upplevelse en person söker och väljer. Personer som är trygga, söker i större utsträckning efter social interaktion med andra personer, än personer som är otrygga. Negativa känslor kan bidra till konflikter och andra negativa beteenden i romantiska relationer (Donellan et al., 2008). Shaver och Brennan (1992) studerade tidigt sambandet mellan personlighetsdimensionerna och anknytningsstil hos vuxna. Båda otrygga anknytningsstilar (undvikande och ambivalent anknytning) kunde kopplas till en neurotisk personlighetstyp i större utsträckning än en trygg anknytningsstil. En person med ambivalent ängslig anknytning upplever mer ångest än personer med undvikande anknytning. En person med undvikande anknytningsstil dämpar anknytningsrelaterade känslor samt är mindre benägen att visa känslor än en person med trygg eller ängslig ambivalent anknytningsstil. Personer med en trygg anknytningsstil är mindre neurotiska och mer extroverta än de med otrygga anknytningsstilar. En trygg anknytningsstil är även kopplat till ökad vänlighet, än undvikande anknytningsstil (Shaver & Brennan, 1992). Öppenhet förknippas med positiva känslor såsom medkänsla, glädje och kärlek. Samvetsgrannhet är enbart förknippat med positiva känslor om det utgår ifrån handlingsfrihet i den egna miljön. Extraversion är associerat med positiva känslor såsom glädje, stolthet och tillfredsställelse. Medkänsla och tillfredsställelse som är känslor som är en sorts belöning, tenderar att förknippas en aning svagare med extraversion, medan vänlighet förknippas med positiva känslor om den kommer ifrån personer med nära sociala band. Personer med anknytningsångest är mindre kapabla att ta emot belöningar, som miljön ger. Personer med undvikande anknytningsstil är stolta, samtidigt som de visar mindre kärlek och medkänsla med andra. De är kapabla att skapa nära relationer, men har dock mindre möjligheter att vara tillfredsställda med relationerna de skapar (Shiota et al., 2006).

Syfte och frågeställningar

Studien genomfördes för att få en ökad förståelse gällande relationen mellan anknytningsstilar och personlighetsegenskaper, likväl för att se om det fanns skillnader mellan könen. Tidigare forskning visar att det finns könsskillnader i förhållande till några av personlighetsdimensionerna (Kajonius & Johnson, 2018; Marsh et al., 2010; Marsh et al., 2013). Undersökningar som har genomförts är genomförda i andra populationer, såsom andra länder och därav är det intressant att undersöka om samma förhållande råder i den svenska populationen, vilket leder till frågeställning 1, finns det skillnader mellan män och kvinnor gällande personlighetsdimensionerna? Författaren vill även ta reda på om någon av personlighetsdimensionerna är vanligare hos personer med en viss anknytningsstil. Till exempel om en viss personlighetsegenskap finns i högre eller lägre grad hos en person med en viss anknytningsstil. Shaver & Brennan (1992) påvisar att olika anknytningsstilar kan relateras till diverse personlighetsdimensioner, som leder till frågeställning 2. Shaver & Brennan (1992) menar att en trygg anknytningsstil kan relateras till en högre grad av extraversion, vänlighet samt lägre grad av neuroticism, medan otrygga anknytningsstilar kan relateras till högre grad av neuroticism. Till sist vill författaren undersöka relationen mellan anknytningsstil, kön samt personlighetsdimensionerna, med andra ord: finns det skillnader mellan anknytningsstil, kvinnor och män i förhållande till de fem personlighetsdimensionerna? Vilket leder till frågeställning 3.

I studien undersöktes personers olika anknytningsstilar som förekommer och kön i förhållande till Big Five modellens fem personlighetsdimensioner öppenhet, samvetsgrannhet, extraversion, vänlighet samt neuroticism. Frågeställningarna är följande (1) Finns det skillnader mellan män och kvinnor gällande personlighetsdimensionerna? (2) Finns det skillnader mellan de tre anknytningsstilarna trygg, otrygg undvikande och otrygg ambivalent gällande personlighetsdimensionerna? (3) Finns det interaktion mellan kön och anknytningsstil på personlighetsdimensionerna?

Metod

Undersökningsdeltagare

Deltagarna i studien ($n=82$) var 59 kvinnor (71.95 %) och 23 män (28.05 %). Deltagarnas demografi var följande: den yngsta deltagaren var 19 år och den äldsta 75 år (män $M = 34.13$, $SD = 10.13$, kvinnor $M = 35.40$ $SD = 11.36$). Respondenternas civilstånd bestod till stor del av parrelationer ($n=51$, 62.20%) och övriga respondenter bestod av icke parrelationer exempelvis singel ($n=31$, 37.70%). Det fanns totalt 30 olika yrken representerade hos respondenterna, den största gruppen bestod av 12 (14.8 %) respektive 20 (24.7%) respondenter arbetade inom hälso- och sjukvården samt inom utbildning- och barnomsorg. Respondenterna hade en gymnasieutbildning (46.9 %) eller en högskoleutbildning (46.9 %). Respondenternas etnicitet varierade, 45 respondenter hade ett ursprung från Sverige (55.6 %) och 28 respondenter hade ett ursprung från utlandet (34.6 %) och 8 respondenter hade en svensk och en utländsk förälder (9.9 %). Respondenterna hade till störst del en trygg anknytning ($n=40$), män ($n=10$) respektive kvinnor ($n=30$). Därefter hade respondenterna en otrygg undvikande anknytning ($n=28$), män

($n=11$) samt kvinnor ($n=17$). En otrygg ambivalent anknytning hade lägst respondenter ($n=13$), män ($n=2$) samt kvinnor ($n=11$). Ett kriterium för att delta i studien var att personen ska vara över 18 år eftersom studiens fokus är på vuxen anknytning och egenskaper utifrån Big Five modellen. Totalt 81 respondenter var med i analysen eftersom en dubblett upptäcktes i analysen. Det fanns totalt 19 partiella bortfall, ett medelvärde beräknades för var och en av bortfallen, med syfte att minska respondenternas totala bortfall.

Material

I studien användes ett formulär. Fråga 1–6 var demografiska frågor såsom kön, ålder, sysselsättning, civilstånd, grundutbildning och etnicitet.

Attachment Style Questionnaire (ASQ). För att studera anknytningsstilar användes ASQ skapad av Feeney et al. (1994). ASQ är utvecklad från anknytningsteorin och är ett självskattningsformulär med syfte att mäta vuxnas anknytningsstilar. ASQ består av fem skalor. Fyra skalor för en otrygg anknytning, vilka är distans, sakorientering, relationsfixering samt bifallsbehov och en skala för en trygg anknytning vilken är tillit. Distans och sakorientering i ASQ representerar en undvikande anknytningsstil och mäter attityder till andra. Relationsfixering och bifallsbehov representerar en ängslig ambivalent anknytningsstil och mäter attityder till självet. Tillit representerar en trygg anknytningsstil och mäter attityder till sig själv samt till andra. I denna studie kommer den fjärde otrygga desorienterad anknytningen i anknytningsteorin inte tas hänsyn till på grund av att ASQ inte har med den i självskattningsformuläret. Den engelska versionen fanns översatt till svenska av Håkanson och Tengström (1996) och användes i denna studie. Reliabiliteten i den översatta versionen har visat sig vara hög gällande den interna konsistensen och ligger på ett Cronbachs alfa över .70 på var och en av de fem delskalorna. Validiteten anses även vara god, utifrån validitetstest i den översatta versionen av ASQ. I ASQ förekommer 40 olika påståenden där deltagarna skulle välja det alternativ som passade dem på en sexgradig skala. Följande sexgradiga skala förekom i ASQ, 1 (*fullständigt oense*), 2 (*ganska oense*), 3 (*lite oense*), 4 (*instämmer lite*), 5 (*instämmer ganska mycket*) och 6 (*instämmer fullständigt*). Exempel på påståenden var ”Jag föredrar att hålla mig för mig själv”, ” Ibland tycker jag att jag inte duger någonting till ” eller ” Jag tycker att det är lätt att lita på andra”. Tre frågor i formuläret skalvändes (Håkanson & Tengström, 1996 & Håkanson & Tengström, 1997). Ett medelvärdesindex skapades för ASQ. Cronbachs alfa värdet för följande delskalor var .54 för distans, .55 för sakorientering, .57 för tillit, .67 för bifallsbehov samt .65 för relationsfixering.

Shafer's personality scale. Därefter mättes deltagarnas egenskaper med hjälp av Shafer's personality scale. Skalan är konstruerad för att mäta Big Five personlighets dimensionerna (Hochwälder, 2006; Shafer, 1999). Skalan är översatt på svenska och den svenska versionen har en hög reliabilitet med ett Cronbachs alfa över .70 på alla fem delskalor. Den översatta versionen innehar även en god validitet. Skalan består av fem övergripande dimensioner, vilka är följande; öppenhet, samvetsgrannhet, extraversion, vänlighet samt neuroticism. Enkäten bestod av dessa fem egenskapsdimensioner och hade sex påståenden vardera, totalt 30 items. Exempel på egenskaper som deltagaren kunde välja på varje dimension var följande: Extraversion (*enstörig* - *gruppmänniska*), neuroticism (*bekymrad* - *obekymrad*), samvetsgrannhet (*ansvarslös* - *ansvarsfull*), öppenhet (*jordnära* - *fantasirik*) och vänlighet (*egensinnig* - *mild*). Skalan baseras på en niogradig skala där 1 (*stämmer precis*), 5 (*varken*

eller) och 9 (*stämmer precis*), vilket innebär att ett väldigt lågt eller högt värde indikerar en stark egenskap. Ett medelvärdesindex skapades för skalan. Högre värden på indexen indikerar högre grad av öppenhet, samvetsgrannhet, extraversion och vänlighet, däremot lägre grad av neuroticism. Cronbachs alfa värdet för dimensionerna var .65 för öppenhet, .89 för samvetsgrannhet, .93 för extraversion, .67 för vänlighet samt .88 för neurotism.

Procedur

Frågeformuläret gjordes i Google Formulär, som är en funktion i Google som kan skapa ett digitalt enkätformulär. Denna enkät delades sedan på Facebook genom författarens privata konto för att nå ut till så många relevanta deltagare som möjligt. För att testa hur lång tid enkäten tog, testades den på fyra personer, som inte finns med i studiens resultat. Enkäten tog 8 – 13 minuter enligt testpersonerna. Enkäterna bifogades digitalt via Facebook och deltagarna fyllde i enkäten digitalt.

Innan deltagarna medverkade i studien, fanns ett tillgängligt informationsbrev att ta del av längst upp i enkäten. I informationsbrevet fanns information om uppsatsförfattaren, syftet med studien samt att alla deltagare är anonyma och att deltagandet var frivilligt. För att utföra studien utgick författaren utifrån ett bekvämlighetsurval samt ett eventuellt snöbollsurval och valdes med tanke att metoderna är tidseffektiva och passar studiens tidsram. Deltagarna valde om de vill delta i studien genom att trycka på enkäten, eftersom enkäten var digital. Författaren kunde ta del av enkätsvaren så fort deltagaren hade skickat in den. Enkäten var tillgänglig i cirka fyra veckor.

Gällande Vetenskapsrådets (2002) forskningsetiska principer har denna studie beaktat principerna i största möjliga mån. Genom att respondenterna erhöll information om studiens syfte via informationsbrevet, valde att medverka frivilligt samt att den insamlade data endast kommer att användas till denna studie uppnås informations-, samtyckes- och nyttjandekravet. Eftersom inga personuppgifter angavs av respondenterna, är det omöjligt även för författaren att ta reda på vilka respondenterna är. Detta utesluter att obehöriga tar del av vilka respondenterna är, av den orsaken att respondenterna är anonyma.

Respondenterna blev även erbjudna att erhålla uppsatsen när den var färdig via informationsbrevet, vilket en deltagare tackade ja till.

Analys

Datorprogrammet SPSS användes för att analysera materialet. Till en början genomfördes en deskriptiv analys för att få information om respondenternas demografi, bortfall samt vilken anknytningsstil respondenterna hade. För att ta reda på vilken anknytningsstil respondenterna hade användes ASQ manualen skriven av Håkanson och Tengström (1997). Respondenternas medelvärde beräknades och jämfördes sedan med medelpopulationens referensvärden utifrån manualen, som baseras på den svenska utprovningpopulationen av ASQ formuläret (n=161). Referensgruppen består av 90 respondenter (Håkanson & Tengström, 1997). Om respondenten hade fler medelvärden högre än referenspopulationen, användes det medelvärde som var högst. Majoriteten av respondenterna hade en blandning mellan en trygg och otrygg anknytning.

För att besvara studiens frågeställningar bestod analysen av fem tvåvägs variansanalyser för oberoende mätningar. De oberoende variablerna i studien var anknytningsstil med tre nivåer

(*trygg, otrygg undvikande samt otrygg ambivalent*) samt kön med två nivåer (*man och kvinna*). Som beroende variabel användes Big Five modellen med fem dimensioner (*öppenhet, samvetsgrannhet, extraversion, vänlighet samt neuroticism*). I studien sattes en signifikansnivå på 10 % som lägsta nivå. Om resultatet var signifikant beräknades η^2 och ett post-hoc test (F LSD – test) genomfördes för att se var skillnaderna förekom.

Resultat

Nedan presenteras studiens resultat utifrån studiens tre frågeställningar. Var och en av personlighetsmodellen Big Five dimensioner har ett eget avsnitt. Fem tvåvägs variansanalyser för oberoende mätning har genomförts, en för respektive dimension. Anknyningsstil och kön användes som oberoende variabler medan dimensionerna i Big Five (*öppenhet, samvetsgrannhet, extraversion, vänlighet och neuroticism*) användes som en beroende variabel.

Öppenhet

Tabell 1

Medelvärden och standardavvikelser (i parentes) för personlighetsdimensionen öppenhet

	Trygg anknytning (<i>n</i> =40)	Otrygg undvikande (<i>n</i> =28)	Otrygg ambivalent (<i>n</i> =13)	Trygg ankn + otrygg undv + otrygg amb (<i>n</i> =81)
Kvinnor (<i>n</i> =58)	5.76 (1.17)	5.62 (1.61)	5.60 (0.79)	5.68 (1.24)
Män (<i>n</i> =23)	6.00 (1.14)	5.82 (1.40)	5.25 (0.35)	5.85 (1.21)
Kvinnor + Män (<i>n</i> =81)	5.81 (1.15)	5.70 (1.51)	5.54 (0.74)	5.73 (1.23)

Ju högre medelvärde, desto högre grad av öppenhet.

I tabell 1 presenteras medelvärden och standardavvikelser för könen män och kvinnor samt de tre anknytningsstilarna på personlighetsegenskapen öppenhet.

Gällande frågeställning 1, visade tvåvägs variansanalys att det inte finns någon signifikant skillnad mellan kvinnor och män avseende öppenhet $F_{1,75} = .008, p > .05$. Detta innebär att personlighetsegenskapen öppenhet inte skiljer sig mellan könen.

Gällande frågeställning 2, visade tvåvägs variansanalys att det inte finns signifikanta skillnader mellan de tre anknytningsstilarna trygg, otrygg undvikande och otrygg ambivalent anknytningsstil gällande dimensionen öppenhet $F_{2,75} = .391, p > .05$, vilket innebär att det inte finns någon skillnad mellan de tre anknytningsstilarna i förhållande till egenskapen öppenhet.

Resultatet från tvåvägs variansanalys gällande frågeställning 3, visade att interaktionen mellan anknytningsstil och kön på öppenhet inte var statistiskt signifikant $F_{2,75} = .154, p > .05$.

Detta innebär att det inte finns skillnad mellan de två grupperna anknytningsstil och kön i fråga om egenskapen öppenhet.

Samvetsgrannhet

Tabell 2

Medelvärden och standardavvikelser (i parentes) för personlighetsdimensionen samvetsgrannhet

	Trygg anknytning (n=40)	Otrygg undvikande (n=28)	Otrygg ambivalent (n=13)	Trygg ankn + otrygg undv + otrygg amb (n=81)
Kvinnor (n=58)	6.69 (1.89)	7.30 (1.28)	6.88 (2.08)	6.90 (1.76)
Män (n=23)	7.75 (0.62)	6.66 (1.43)	5.58 (3.21)	7.04 (1.43)
Kvinnor + Män (n=81)	6.48 (1.16)	5.90 (1.06)	6.04 (1.54)	6.20 (1.21)

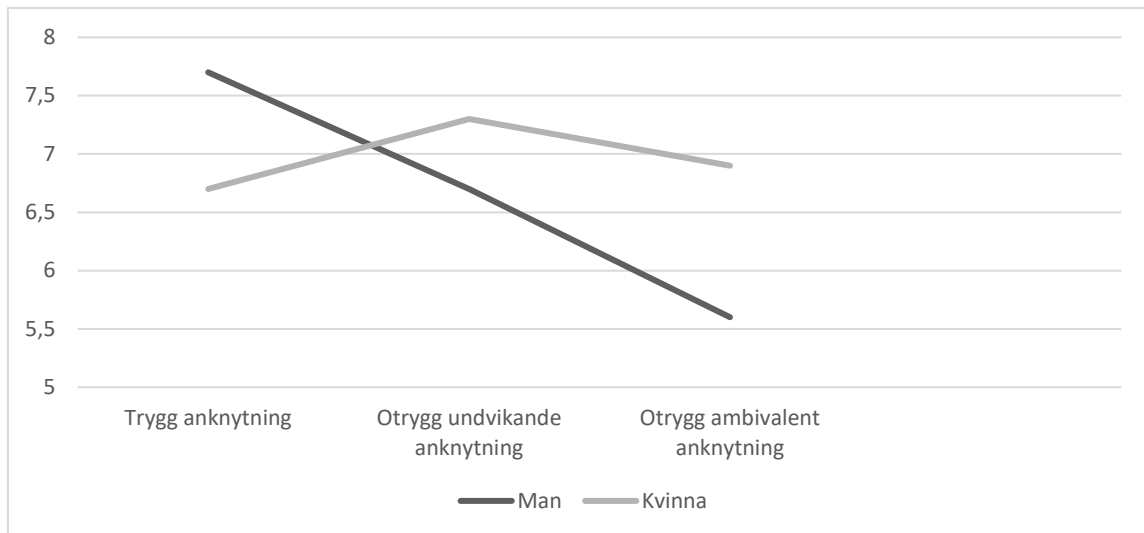
Ju högre medelvärde, desto högre grad av samvetsgrannhet.

I tabell 2 presenteras medelvärden och standardavvikelser för könen män och kvinnor samt de tre anknytningsstilarna på personlighetsegenskapen samvetsgrannhet.

Resultaten i tvåvägs variansanalys visade att det inte finns någon signifikant skillnad mellan kvinnor och män med avseende samvetsgrannhet $F_{1, 75} = .339, p > .10$, vilket innebär att skillnaden mellan kön inte existerar, i fråga om egenskapen samvetsgrannhet.

Resultatet från tvåvägs variansanalys gällande frågeställning 2, i fråga om samvetsgrannhet visade att det inte finns statistiskt signifikanta skillnader mellan de tre anknytningsstilarna trygg, otrygg undvikande och otrygg ambivalent anknytningsstil gällande dimensionen samvetsgrannhet $F_{2, 75} = .994, p > .10$. Detta innebär att det inte skiljer sig beroende anknytningsstil i förhållande till egenskapen samvetsgrannhet.

Resultatet gällande interaktionen i tvåvägs variansanalys, i frågeställning 3 visade att interaktionen mellan kön och anknytningsstil på samvetsgrannhet var statistiskt signifikant $F_{2, 75} = 2.524, p < .10, \eta^2 = 0.63$, vilket innebär att det existerar en skillnad mellan könen man och kvinna samt anknytningsstilar i förhållande till egenskapen samvetsgrannhet. Se Figur 2.

Figur 2. Interaktionen mellan kön och anknytningsstil, på samvetsgrannhet.

Det existerar en disordinal interaktion. Män som har en trygg anknytningsstil, är mer samvetsgranna än kvinnor med en trygg anknytningsstil. Skillnaden mellan kön är beroende av vilken anknytningsstil personen har.

Extraversion

Tabell 3

Medelvärden och standardavvikelser (i parentes) för personlighetsdimensionen extraversion

	Trygg anknytning (n=40)	Otrygg undvikande (n=28)	Otrygg ambivalent (n=13)	Trygg ankn + otrygg undv + otrygg amb (n=81)
Kvinnor (n=58)	6.99 (1.82)	5.37 (2.26)	6.27 (1.59)	6.37 (2.02)
Män (n=23)	6.20 (1.37)	4.86 (1.82)	5.25 (1.06)	5.48 (1.66)
Kvinnor + Män (n=81)	6.79 (1.74)	5.17 (2.08)	6.05 (1.53)	6.11 (1.96)

Ju högre medelvärde, desto högre grad av extraversion.

I tabell 3 presenteras medelvärden och standardavvikelser för könen män och kvinnor samt de tre anknytningsstilarna på personlighetsegenskapen extraversion.

Resultatet från tvåvägs variansanalys gällande frågeställning 1, gällande personlighetsegenskapen extraversion visade att det inte finns någon signifikant skillnad mellan könen $F_{1,75} = 1.696$, $p > .10$, vilket innebär att kvinnor och män inte skiljer sig åt gällande egenskapen extraversion.

Tvåvägs variansanalys gällande frågeställning 2 visade, $F_{2,75} = 4.559$, $p < .10$, $\eta^2 = .10$, att det finns signifikanta skillnader mellan de tre anknytningsstilarna. *Post-hoc* test, enligt (F)LSD-metod, visade att det finns statistiskt signifikanta skillnader mellan trygga och undvikande anknytningsstilar ($p < .01$), dock påvisades ingen statistisk signifikant skillnad mellan trygga och ambivalenta anknytningsstilar ($p > .10$) samt undvikande och ambivalenta anknytningsstilar ($p > .10$). Detta innebär att egenskapen extraversion skiljer sig åt i de anknytningsstilar som är signifikanta. Personer med en trygg anknytningsstil har högre värden än undvikande anknytningsstil, således är en person med en trygg anknytningsstil extrovert i högre utsträckning än en person med undvikande anknytningsstil.

Resultatet från tvåvägs variansanalys gällande frågeställning 3, visade att interaktionen mellan kön och anknytningsstil på extraversion inte var statistiskt signifikant $F_{2,75} = .059$, $p > .05$, vilket innebär att skillnaden mellan grupperna män och kvinnor och anknytningsstilar i förhållande till personlighetsegenskapen extraversion inte existerar.

Vänlighet

Tabell 4

Medelvärden och standardavvikelser (i parentes) för personlighetsdimensionen vänlighet

	Trygg anknytning (n=40)	Otrygg undvikande (n=28)	Otrygg ambivalent (n=13)	Trygg ankn + otrygg undv + otrygg amb (n=81)
Kvinnor (n=58)	6.34 (1.02)	5.83 (1.13)	6.15 (1.66)	6.16 (1.28)
Män (n=23)	6.90 (0.91)	6.00 (0.97)	5.42 (0.12)	6.34 (1.02)
Kvinnor + Män (n=81)	6.48 (1.16)	5.90 (1.06)	6.04 (1.54)	6.21 (1.21)

Ju högre medelvärde, desto högre grad av vänlighet.

I tabell 4 presenteras medelvärden och standardavvikelser för könen män och kvinnor samt de tre anknytningsstilarna på personlighetsegenskapen vänlighet.

Gällande resultatet från tvåvägs variansanalys för frågeställning 1, i fråga om vänlighet visades inte någon signifikant skillnad mellan kvinnor och män med avseende på vänlighet $F_{1,75} = 0.000$, $p > .10$, vilket innebär att det inte existerar könsskillnader i fråga om vänlighet.

Resultatet från tvåvägs variansanalys gällande frågeställning 2, $F_{2,75} = 2.977$, $p < .10$, $\eta^2 = 0.048$, visade att det finns signifikanta skillnader mellan de tre anknytningsstilarna avseende vänlighet. *Post-hoc* test, enligt (F)LSD-metod, visade att det finns statistiskt signifikanta skillnader mellan trygga och undvikande anknytningsstilar ($p < .10$), dock påvisades ingen signifikant skillnad mellan trygga och ambivalenta anknytningsstilar ($p > .10$) och inte heller för anknytningsstilarna otrygg undvikande och otrygg ambivalenta ($p > .10$), vilket innebär att trygga personer har högre värden på vänlighet än personer med en undvikande anknytningsstil.

Resultaten från tvåvägs variansanalys gällande frågeställning 3, visade att interaktionen mellan kön och anknytningsstil på vänlighet inte var statistiskt signifikant $F_{2,75} = .828$, $p > .10$,

vilket innebär att det inte existerar en skillnad mellan kön och anknytningsstil i förhållande till egenskapen vänlighet.

Neuroticism

Tabell 5

Medelvärden och standardavvikelser (i parentes) för personlighetsdimensionen neuroticism

	Trygg anknytning (n=40)	Otrygg undvikande (n=28)	Otrygg ambivalent (n=13)	Trygg ankn + otrygg undv + otrygg amb (n=81)
Kvinnor (n=58)	5.89 (1.46)	5.86 (1.75)	4.36 (1.65)	5.59 (1.67)
Män (n=23)	6.93 (0.99)	6.39 (1.26)	4.83 (1.65)	6.49 (1.26)
Kvinnor + Män (n=81)	6.15 (1.42)	6.07 (1.57)	4.44 (1.60)	5.85 (1.60)

Ju högre medelvärde, desto lägre grad av neuroticism.

I tabell 5 presenteras medelvärden och standardavvikelser för könen män och kvinnor samt de tre anknytningsstilarna på personlighetsegenskapen neuroticism.

Frågeställning 1 gällande personlighetsegenskapen neuroticism, visade tvåvägs variansanalys att det inte finns någon signifikant skillnad mellan kvinnor och män med avseende på neuroticism $F_{1, 75} = 2.174$, $p > .10$, vilket innebär att det inte existerar könsskillnader gällande egenskapen neuroticism.

Gällande frågeställning 2, $F_{2, 75} = 4.129$, $p < .05$, $\eta^2 = 0.088$, påvisades signifikanta skillnader mellan de tre anknytningsstilarna avseende neuroticism med en tvåvägs variansanalys. *Post-hoc* test, enligt (F)LSD-metod, visade att det finns statistiskt signifikanta skillnader mellan trygga och ambivalenta ($p < .05$), mellan undvikande och ambivalenta anknytningsstilar ($p < .05$), dock påvisades ingen signifikant skillnad mellan trygga och undvikande anknytningsstilar ($p > .10$), vilket innebär att det finns skillnader i anknytningsstilarna trygga och ambivalenta, där trygga personer är mindre neurotiska (högre medelvärden) än personer med ambivalenta anknytningsstilar. Personer med en undvikande anknytningsstil har även lägre grad av neuroticism än personer med en ambivalent anknytningsstil.

Gällande frågeställning 3 påvisades inget statistiskt signifikant resultat med tvåvägs variansanalys gällande interaktionen mellan kön och anknytningsstil på neuroticism. $F_{2, 75} = .249$, $p > .10$, vilket innebär det inte existerar skillnader mellan grupperna kön och anknytningsstilar gällande personlighetsegenskapen neuroticism.

Diskussion

Studien undersökte personers olika anknytningsstilar som förekom och kön i förhållande till Personlighetsmodellen Big Five fem personlighetsdimensioner öppenhet, samvetsgrannhet, extraversion, vänlighet samt neuroticism. För att besvara syftet, utgick författaren utifrån tre frågeställningar. Inga skillnader mellan män och kvinnor på de fem personlighetsdimensionerna påvisades. Resultatet visade att det fanns skillnader mellan de tre anknytningsstilarna på Big Five dimensionerna extraversion, där det fanns statistiskt signifikanta skillnader mellan trygga och undvikande anknytningsstilar. Dimensionen vänlighet, där skillnaden existerade mellan trygga och undvikande anknytningsstilar. Dimensionen neuroticism som påvisade att det fanns statistiskt signifikanta skillnader mellan trygga och ambivalenta anknytningsstilar samt mellan undvikande och ambivalenta anknytningsstilar. Slutligen existerar även en interaktion mellan kön och anknytningsstil på Big Five dimensionen samvetsgrannhet.

Frågeställningarna i studien var (1) Finns det skillnader mellan män och kvinnor gällande personlighetsdimensionerna? Resultatet i denna studie visade att det inte finns några statistiskt signifikanta skillnader utifrån kön på Big Five dimensionerna. Enligt tidigare studier Kajonius & Johnson (2018), Marsh et al. (2010) och Marsh et al. (2013) existerar könsskillnader gällande Big Five dimensionerna. Kvinnor tenderar till att ha högre värden på dimensionerna neuroticism samt vänlighet. Detta skiljer sig ifrån denna studie, då inga signifikanta resultat kunde erhållas gällande kön. Det kan eventuellt bero på studiens mindre urval.

Frågeställning (2) Finns det skillnader mellan de tre anknytningsstilarna gällande personlighetsdimensionerna? I studien framkom signifikanta skillnader gällande dimensionerna extraversion, vänlighet samt neuroticism. Gällande dimensionen extraversion har personer med en trygg anknytning en högre extraversion, medan de med en otrygg undvikande anknytningsstil har en lägre grad av extraversion. Shaver och Brennan (1992) har även kommit fram till att en trygg anknytningsstil leder till en högre extraversion. Beträffande vänlighet visar resultatet att en trygg anknytningsstil tenderar till högre värden i vänlighet, i jämförelse med otrygg undvikande anknytningsstil som har lägre värden i vänlighet. Shaver och Brennan (1992) studie visar samma tendens. Enligt deras studie har personer med en trygg anknytningsstil högre vänlighet, än en person med en otrygg undvikande anknytningsstil. De högre värdena i extraversion och vänlighet i förhållande till trygg anknytningsstil kan bero på att personer som är extroverta har lättare för sociala interaktioner och njuter av sociala tillfällen, vilket gör att dem har mer erfarenhet utav att känna sig trygga. Ulu och Tezer (2009) nämner att hög grad av extraversion bidrar till bland annat självsäkerhet. Högre värden av vänlighet kan tänkas bidra till ett bättre bemötande av andra och Ulu och Tezer (2009) nämner att förtroende ökar med högre grad av vänlighet, vilket eventuellt kan påverka anknytningsstilen. Dimensionen neuroticism visar att personer med en trygg anknytningsstil har lägre neuroticism, dock är värdena snarlika med en otrygg undvikande anknytningsstil. En otrygg ambivalent person har högst värden på neuroticism, vilket innebär att en otrygg ambivalent person är mer neurotisk. Detta stämmer överens med Shaver och Brennan (1992) som menar att otrygga anknytningsstilar korrelerar i stor utsträckning med neuroticism. Resultaten gällande frågeställning 2 i denna studie, i förhållande till tidigare forskning stämmer överens. Det finns inga skillnader i förhållande till tidigare forskning, trots att studierna skiljer sig i urval, kultur och målgrupp. Resultatet gällande neuroticism kan bero på att trygga personer är självsäkra och

har positiva känslor i högre grad (Ulu & Tezer, 2009), vilken kan förklara att dem är mindre neurotiska.

Studiens frågeställning (3) Finns det en interaktion mellan kön och anknytningsstil på Big Five dimensionerna? Resultatet indikerar endast en statistiskt signifikant interaktion mellan anknytningsstil och kön, i förhållande till Big Five, som gällde dimensionen samvetsgrannhet. Skillnaden mellan kön beror på vilken anknytningsstil personen har. Resultatet visade att män med en trygg anknytningsstil, är mer samvetsgranna än kvinnor med en trygg anknytningsstil. Gällande de otrygga anknytningsstilarna har kvinnor en högre samvetsgrannhet, än män med samma anknytningsstil. Schmitt et al. (2008) påvisar i sin studie att kvinnor är samvetsgranna i högre utsträckning än män. Skillnaderna kan eventuellt bero på att denna studie har ett litet urval baserat på lokal nivå, medan Schmitt et al. (2008) genomför studien på en internationell nivå, från 56 länder med 17,637 deltagare. De fann även att skillnader i personlighetsdrag mellan könen ökade i stor omfattning, ju mer utvecklat ett samhälle var. Kajonius & Johnson, (2018) belyser att samvetsgrannhet ökar med åldern hos båda könen. Det kan eventuellt vara en orsaksfaktor till att båda män och kvinnor har höga värden av samvetsgrannhet beroende på vilken anknytningsstil respektive kön har, då medelåldern var 35 i denna studie. Ingen interaktion har kunnat hittats gällande dimensionen samvetsgrannhet från tidigare studier, som överensstämmer med detta resultat.

I denna studie påvisades att kvinnor som har en trygg samt otrygg undvikande anknytningsstil, är mer extroverta än män med samma anknytningsstil. Studien påvisade även att män har högre värden på vänlighet än kvinnor, när det gäller en trygg och otrygg undvikande anknytningsstil. Gällande dimensionen öppenhet har män högre värden av öppenhet gällande trygg och otrygg undvikande anknytningsstil, och kvinnor har högre värden gällande den otrygga ambivalenta anknytningsstilen. Dock var dessa resultat inte statistiskt signifikanta gällande könsskillnaderna. Kajonius och Johnson (2018), Marsh et al. (2013) samt Schmitt et al. (2008) påvisar i respektive studier att kvinnor är mer neurotiska än män. Denna studie visar på ett icke signifikant resultat gällande könsskillnader på samtliga dimensioner, dock visar resultatet att kvinnor är mer neurotiska än män på samtliga anknytningsstilar. Dock anser uppsatsförfattaren att könsskillnaderna bör belysas, då dessa resultat delvis stämmer överens med tidigare forskning (Kajonius & Johnson, 2018; March et al., 2010; March et al., 2013; Shaver & Brennan, 1992; Schmitt et al., 2008).

Studiens styrkor och svagheter

En kvantitativ metod ansågs som lämplig för att besvara ovanstående frågeställningar. Eftersom författaren ville undersöka om det existerade skillnad mellan de tre anknytningsstilarna med avseende på personlighetsmodellen Big Five samt nå ut till ett större urval, vilket en kvantitativ metod är att föredra (Denscombe, 2014), även se om det fanns en interaktion mellan kön och anknytningsstilar på dimensionerna i Big Five. För att genomföra studien användes digitala enkäter, som anses vara en fördel när studien önskar ett så stort urval som möjligt under en begränsad tid. Nackdelen är dock att respondenterna kan välja att inte svara, vilket gör det svårt att samla in data (Denscombe, 2014). En svaghet med digitala enkäter är att studien exkluderar individer som inte har tillgång till internet (Denscombe, 2014). Dock anser författaren att i dagens utvecklade samhälle, har majoriteten tillgång till internet och ansåg denna metod som lämpligast med tanke på studiens tidsplan. Ett bekvämlighetsurval användes i studien och är lämpligt när det är begränsat med tid. Fördelarna är att det är enkelt och tidseffektivt att använda sig av ett bekvämlighetsurval. Forskaren bör ha i åtanke att använda

sig av personer som är relevanta för studien och ha ett kriterium för deltagandet, med syfte att inte irrelevanta personer deltar i studien (Denscombe, 2014). Med tanke på den begränsade tiden anses urvalet som litet, men acceptabelt.

Uppsatsförfattaren kontaktades av en respondent med syfte att ta del av studien när den är klar. Detta kan påverka konfidentialitetskravet, dock tror uppsatsförfattaren att det är en liten sannolikhet att någon obehörig tar del av respondentens kontaktuppgifter. Det går oavsett inte att koppla enskilda svar till en respondent, vilket ökar att konfidentialitetskravet beaktas.

Genom att använda självskattningsformulär som har en god validitet och reliabilitet, bidrar det till en ökad validitet och reliabilitet i studien. De översatta versionerna av ASQ samt Shafer's personality scale uppvisar båda en god validitet och reliabilitet med ett Cronbachs alfa över .70 på samtliga delskalor (Hochwälder, 2006; Håkanson och Tengström, 1996). Dock påvisades lägre Cronbachs alfa värden på ASQ självskattningsformulär i denna studie, där samtliga delskalor låg under .70. Två dimensioner i Shafer's personality scale visade även lägre Cronbachs alfa värden under .70, vilket bidrar till en lägre reliabilitet gällande ASQ och Shafer's personality scale, än förväntat. Variationen i alfa värdet kan bero på att denna studie är begränsad och har ett lägre antal respondenter samt ett annat urval, än den tidigare forskningen som det översatta frågeformuläret baseras på. Validiteten kan ha påverkats negativt eftersom det förekom totalt 19 partiella bortfall utspridda hos olika respondenter, som ersattes med ett medelvärde.

Det finns dock svagheter i enkätformuleringen, som kunde ha undvikits till en början. Detta gäller enbart de demografiska frågorna (1–6). Författaren reviderade inte de demografiska frågorna utefter syftet och frågeställningarna. Endast kön användes som en oberoende variabel i denna studie. Även kön har behandlats i studien och är aktuell. Variablerna sysselsättning, civilstånd, grundutbildning samt etnicitet var inte aktuella i studien och kunde ha tagits bort från enkäten. Detta antas inte ha påverkat resultatet på något vis, eftersom de variablerna inte var med i analysen. Dock gav dessa variabler information om respondenterna. Angående studiens generaliserbarhet, finns det svårigheter att uttala sig om detta med tanke på att urvalet i studien är ett bekvämlighetsurval samt ett eventuellt snöbollsurval. Det går inte att uttala sig om en särskild population i denna studie. Inför framtiden kan en särskild population samt ett större urval användas, för att uttala sig om generaliserbarhet. En annan svaghet med studien är att anknytningsgrupperna trygg (n=40), otrygg undvikande (n=28) och otrygg ambivalent (n=13) var ojämbna samt små. Kön fördelningen var även ojämbn med 59 kvinnor samt 23 män. Om tidsramen hade varit längre, hade uppsatsförfattaren kunnat försöka få en jämbnare fördelning mellan könen.

Slutsats

Sammanfattningsvis har denna studie fått svar på sina tre frågeställningar. Några av anknytningsstilarna visar signifikanta skillnader gällande Big Five dimensionerna. Vilket indikerar att några av anknytningsstilarna tenderar att relatera till en persons personlighetsdimensioner. Även en interaktion har påvisats mellan kön och anknytningsstil i förhållande till Big Five dimensionen samvetsgrannhet. Resultaten från studien stämmer överens med tidigare forskning, med undantag av den signifikanta interaktionen gällande samvetsgrannhet. En teori kan vara att män i den svenska kulturen har högre samvetsgrannhet än i andra kulturer, dock fordras vidare forskning för att ta reda på orsaken till denna interaktion. Studien genomfördes främst för att få en ökad förståelse gällande anknytningsstilar och personlighetsegenskaper samt för att se om det förekom skillnader mellan könen gällande

personlighetsegenskaperna. Resultaten i studien bidrar med en ökad förståelse i olika kontexter, där anknytningsstilar och egenskaper kan beaktas. Även för att se över individers diverse behov utifrån anknytningsstil och egenskaper, exempelvis i sociala arbeten och inom skolverksamhet.

Inför framtida studier inom samma ämne är ett förslag att fortsätta studera interaktionen från denna studie beträffande samvetsgrannhet. Ett annat förslag är att använda sig av fler oberoende variabler för att se övriga samband med personlighetsmodellen Big Five, exempelvis ålder. Erfarenheter från barndomen kan påverka anknytningsstil och vuxnas relationer, därav kan även civilstånd vara en variabel till framtida forskning.

Referenser

- Allport, G. W. (1937). *Personality: A psychological interpretation*. Holt & Company.
- Bowlby, J. (1977). The making and breaking of affectional bonds. *British Journal of Psychiatry*, *130*, 421–431. <https://doi.org/10.1192/bjp.130.5.421>
- Bowlby, J. (1988). *A secure base: Parent-child attachment and healthy human development*. Basic Books.
- Bretherton, I. (1992). The origins of attachment theory: John Bowlby and Mary Ainsworth. *Developmental Psychology*, *28*, 759–775. <https://doi-org.ep.bib.mdh.se/10.1037/0012-1649.28.5.759>
- Cattell, R. B. (1945). The description of personality: Principles and findings in a factor analysis. *The American Journal of Psychology*, *58*, 69–90. <https://doi.org/10.2307/1417576>
- Costa, P., McCrae, R.R., & Kay, G.G. (1995). Persons, places, and personality: Career assessment using the revised NEO personality inventory. *Journal of Career Assessment*, *3*, 123–139. <https://doi.org/10.1177/106907279500300202>
- Denscombe, M. (2014). *The good research guide: For small-scale social research projects*. McGraw-Hill.
- Donellan, M.B., Burt, A.S., Levendosky, A.A., & Klump, K.L. (2008). Genes, personality, and attachment in adults: A multivariate behavioral genetic analysis. *Personality and Social Psychology Bulletin*, *34*, 3–16. <https://doi.org/10.1177/0146167207309199>
- Eysenck, H. (1944). Types of personality: A factorial study of seven hundred neurotics. *Journal of mental science*, *90*, 851–861. <https://doi.org/10.1192/bjp.90.381.851>
- Feeney, J. A., Noller, P., & Hanrahan, M. (1994). *Assessing adult attachment*. In M. B. Sperling & W. H. Berman (Eds.), *Attachment in adults: Clinical and developmental perspectives* (p. 128–152). Guilford Press.
- Goldberg, L. R. (1990). An alternative "description of personality": The big-five factor structure. *Journal of Personality and Social Psychology*, *59*, 1216–1229. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.59.6.1216>
- Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of Personality and Social Psychology*, *52*, 511–524. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.52.3.511>
- Hochwälder, J. (2006). A psychometric assessment of a Swedish translation of Shafer's personality scale. *Scandinavian Journal of Psychology*, *47*, 523–530. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9450.2006.00524.x>
- Håkanson, A., & Tengström, A. (1996). *Attachment Style Questionnaire.  Oversattning till svenska samt inledande utprovning*. [Examensarbete, Umeå Universitet]. <http://media.ikp.armelius.com/2015/10/Attachment-Style-Q.pdf>
- Håkanson, A. & Tengström, A. (1997). *ASQ, Attachment Style Questionnaire. Manual till den svenska versionen 1997*. Hamta 20 november 2020 från Institutet för Klinisk Psykologi i Umeå http://ikp.armelius.com/?page_id=105
- Kajonius, P., & Johnson, J. (2018). Sex differences in 30 facets of the five-factor model of personality in the large public (N = 320,128). *Personality and Individual Differences*, *129*, 126–130. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.03.026>
- Marsh, H.W., Ludtke, O., Muthén, B., Asparouhow, T., Morin, A.J.S., Trautwein, U., & Nagengast, B. (2010). A new look at the Big Five factor structure through exploratory

- structural equation modeling. *Psychological Assessment*, 22, 471-491. <https://doi.org/10.1037/a0019227>
- Marsh, H.W., Nagengast, B., & Morin, A.J.S. (2013). Measurement invariance of big-five factors over the life span: ESEM tests of gender, age, plasticity, maturity and la dolce vita effects. *Developmental Psychology*, 49, 1194–1218. <https://doi.org/10.1037/a0026913>
- McCrae, R.R., & Costa, P.T. (1985). Updating Norman's "adequate taxonomy": Intelligence and personality dimensions in natural language and in questionnaires. *Journal of Personality and Social Psychology*, 49, 710-721. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.49.3.710>
- McCrae, R.R., & Costa, P.T. (2004). A contemplated revision of the NEO Five-Factor Inventory. *Personality and Individual Differences*, 36, 587-596. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(03\)00118-1](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(03)00118-1)
- McGoldrick, M., Carter, B. & Garcia-Preto, N. (2005). *The expanded family life cycle. Individual, family, social perspectives* (4. uppl.). Pearson Allyn & Bacon.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. R. (2007). *Attachment in adulthood: structure, dynamics, and change*. Guilford.
- Mikulincer, M., & Shaver, P. (2012). Special article. An attachment perspective on psychopathology. *World Psychiatry*, 11, 11–15. <https://doi.org/10.1016/j.wpsyc.2012.01.003>
- Oliver, P.H., Guerin, W.D., & Coffman, J.K. (2009). Big Five parental personality traits, parenting behaviors, and adolescent behavior problems: A mediation model. *Personal and Individual Differences*, 47, 631–636. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2009.05.026>
- Prinz, P., Stams, G. J., Dekovic, M., & Reijntjes, A. H. (2009). The Relations Between Parents' Big Five Personality Factors and Parenting: A Meta-Analytic Review. *Journal of Personality and Social Psychology*, 97, 351-362. <https://doi.org/10.1037/a0015823>
- Rosmalen, L., Horst, F., Veer, R. (2016). From secure dependency to attachment. Mary Ainsworth's integration of Blatz's security theory into Bowlby's attachment theory. *History of Psychology*, 19, 22–39. <http://dx.doi.org/10.1037/hop0000015>
- Schmitt, D.P., Realo, A., Voracek, M., & Allik, J. (2008). Why can't man be more like woman? Sex differences in Big Five personality traits across 55 cultures. *Journal of personality and social psychology*, 94, 168-182. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.94.1.168>
- Shafer, A.B. (1999). Factor analyses of Big Five Markers with the Comrey Personality Scales and the Howarth Personality Tests. *Personality and Individual Differences*, 26, 857–872. [https://doi.org/10.1016/S0191-8869\(98\)00188-3](https://doi.org/10.1016/S0191-8869(98)00188-3)
- Shaver, P. R., & Brennan, K. A. (1992). Attachment style and the Big Five personality traits: Their connection with romantic relationship outcomes. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 18, 536–545. <https://doi.org/10.1177/0146167292185003>
- Shiota, M.N., Keltner, D., & John, O.P. (2006). Positive emotion dispositions differentially associated with Big Five personality and attachment style. *Journal of Positive Psychology*, 1, 61–71. <https://doi.org/10.1080/17439760500510833>
- Vetenskapsrådet. (2002). *Forskningsetiska principer inom humanistisk samhällsvetenskaplig forskning*. Vetenskapsrådet.
- Ulu, P.I., & Tezer, E. (2009). Adaptive and maladaptive perfectionism adult attachment, and Big Five personality traits. *Journal of Psychology*, 144, 327–340. <https://doi.org/10.1080/00223981003784032>
- Wennerberg, Tor (2010). *Vi är våra relationer: om anknytning, trauma och dissociation*. Natur & Kultur.